

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

POREVIZIJSKO POROČILO

Popravljalni ukrepi pri reviziji udejanjanja e-mobilnosti

2020

POSLANSTVO

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih razkritjih poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi uporabniki javnih sredstev izboljšajo svoje poslovanje.

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

POREVIZIJSKO POROČILO

Popravljalni ukrepi pri reviziji udejanjanja e-mobilnosti

Številka: 320-3/2019/59

Ljubljana, 21. decembra 2020

1. UVOD

V revizijskem poročilu o učinkovitosti poslovanja Ministrstva za infrastrukturo pri udejanjanju e-mobilnosti v letih 2016, 2017, 2018 in prvi polovici leta 2019¹ je Računsko sodišče Republike Slovenije (v nadaljevanju: računsko sodišče) Ministrstvu za infrastrukturo (v nadaljevanju: ministrstvo) izreklo mnenje, da je bilo pri udejanjanju e-mobilnosti *delno učinkovito*.

Ker vse razkrite nesmotnosti niso bile odpravljene med revizijo, je računsko sodišče od ministrstva zahtevalo predložitev odzivnega poročila.

Ministrstvo je v predpisanem roku 90 dni računskemu sodišču predložilo odzivno poročilo², ki ga je s podpisom in pečatom potrdila odgovorna oseba Jernej Vrtovec, minister za infrastrukturo. V odzivnem poročilu ministrstva je predstavljen popravljalni ukrep.

V porevizijskem postopku smo pregledali odzivno poročilo ter preizkusili verodostojnost in zadovoljivost izkazanega popravljalnega ukrepa.

V tem poročilu:

- predstavljamo nesmotnosti, ki sta bili razkriti v revizijskem poročilu in sta zahtevali ukrepanje,
- povzemamo popravljalni ukrep in
- izrekamo mnenje o zadovoljivosti popravljalnega ukrepa.

¹ [URL: http://www.rs-rs.si/fileadmin/user_upload/Datoteke/Revizije/2020/E-mobilnost/E-mobilnostSP16-19_RevizijskoP.pdf], 18. 11. 2020.

² Št. 061-1/2019/132 z dne 17. 11. 2020 in dopolnitev št. 061-1/2019/145-00021480 z dne 26. 11. 2020.

2. NESMOTRNOSTI IN POPRAVLJALNI UKREP

2.1 Manjkajoča vsebina strateških in izvedbenih dokumentov o e-mobilnosti

2.1.1 Opis nesmotrnosti

V točki 2.1.1.1.2.a revizijskega poročila je navedeno, da ministrstvo ni pripravilo nacionalnega okvira politike v skladu z določili 3. člena Direktive 2014/94/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2014 o vzpostavitvi infrastrukture za alternativna goriva³ (v nadaljevanju: direktiva 2014/94/EU), ker Strategija na področju razvoja trga za vzpostavitev ustrezne infrastrukture v zvezi z alternativnimi gorivi v prometnem sektorju v Republiki Sloveniji (v nadaljevanju: strategija za alternativna goriva) ne vsebuje vseh predpisanih vsebin. Strategija za alternativna goriva ne upošteva v celoti zahteve prve alineje prvega odstavka 3. člena direktive 2014/94/EU, ki se nanaša na oceno prihodnjega razvoja trga v zvezi z alternativnimi gorivi v prometnem sektorju ter vzpostavljanja ustrezne infrastrukture.

Strategija za alternativna goriva vsebuje navedbo glede trenutnega stanja števila vozil in polnilne infrastrukture, ne vsebuje pa ocene prihodnjega razvoja trga in vzpostavitve ustrezne infrastrukture ter ne navaja morebitnih dejavnikov, ki nanjo vplivajo, ampak zgolj navaja načrtovano število in strukturo vozil na alternativna goriva in polnilne infrastrukture za posamezna leta. Ocena prihodnjega razvoja trga alternativnih goriv in vzpostavitve infrastrukture bi morala ob upoštevanju širokega nabora spodbud in ukrepov ter ob upoštevanju različne stopnje razvoja tehnologije in infrastrukture ter nediskriminatorne dostopnosti do polnilnih mest za vsako gorivo podati informacije o možnem razvoju trga alternativnih goriv in vzpostavitve infrastrukture. Ukrepi za uresničitev nacionalnih ciljev za spodbujanje e-mobilnosti v strategiji za alternativna goriva niso natančno določeni, saj je Vlada Republike Slovenije (v nadaljevanju: vlada) ob sprejemu strategije za alternativna goriva sklenila, da bo za izvajanje strategije ministrstvo pripravilo akcijski program, kar pa ni storilo. Ukrepi za spodbuditev vzpostavitve infrastrukture za alternativna goriva so navedeni samo za 1 vrsto alternativnega goriva, in sicer stisnjeni zemeljski plin. Strategija za alternativna goriva tudi ne določa opremljenosti mestnih/primestnih naselij, drugih gosto poseljenih območij in omrežij z javno dostopnimi polnilnimi mesti za električna vozila, predlaga pa lokalnim skupnostim pripravo dolgoročnega plana umestitve in izgradnje polnilnic in sprejem občinskih aktov za postavitev polnilnic.

³ UL L št. 307 z dne 28. 10. 2014, str. 1.

V točki 2.1.1.2.a revizijskega poročila je navedeno, da ministrstvo ni pripravilo dokumenta razvojnega načrtovanja za e-mobilnost v skladu z določili 10. člena Uredbe o dokumentih razvojnega načrtovanja in postopkih za pripravo predloga državnega proračuna⁴, ker strategija za alternativna goriva ne vsebuje vse predpisane vsebine v celoti. Ministrstvo ni ustrezno določilo kazalnikov, primernih za spremljanje uresničevanja in merjenja doseganja ciljev in razvojnih učinkov, niti ni načrtovalo vseh skupnih stroškov in virov financiranja ukrepov. Ker je večina ciljev in ukrepov kvantificiranih ter je njihovo izhodiščno in načrtovano stanje določeno, se lahko uporabijo kot kazalniki. Dokument razvojnega načrtovanja mora vsebovati tudi institucionalni okvir in organizacijo izvajanja, vrednotenja in spremljanja ter prikaz aktivnosti za uveljavitev načela partnerstva s socialnimi in regionalnimi partnerji, s civilno družbo in vključevanje strokovne javnosti v postopkih priprave in izvajanja. Strategija za alternativna goriva ne določa nosilcev izvajanja, razen pri priporočilih lokalnim skupnostim, in vrednotenja, določa pa spremljanje, v okviru katerega naj bi ministrstvo vsako leto pripravilo pregled izvajanja in doseženih rezultatov in po potrebi dopolnilo oziroma predlagalo vladi spremembo strategije za alternativna goriva. V strategiji za alternativna goriva aktivnosti glede načela partnerstva in vključevanja javnosti niso prikazane, so pa nosilci izvajanja ukrepov navedeni v akcijskem programu za alternativna goriva v prometu.

Ministrstvo je moralo v odzivnem poročilu izkazati, da je pripravilo načrt aktivnosti za dopolnitev strateških in izvedbenih dokumentov z manjkajočo predpisano vsebino (določitev naselij, ki bodo opremljena z javno dostopnimi polnilnimi mesti za električna vozila, ocena prihodnjega razvoja trga električnih vozil in vzpostavljane ustrezne infrastrukture ter pričakovani razvojni učinki).

2.1.2 Izkazani popravljalni ukrep

Ministrstvo je pripravilo Poročilo o izvajanju akcijskega programa za alternativna goriva v letu 2019 in Akcijski program za alternativna goriva v prometu za leti 2020 in 2021. Dokumenta sta medresorsko usklajena in sta v postopku predložitve vladi v obravnavo⁵. Ministrstvo je ugotovilo, da obstoječa pravna podlaga ne določa jasne delitve nalog pri posameznih ukrepih med različnimi deležniki, kar predstavlja tveganje za njihovo izvedbo. Ministrstvo načrtuje njihovo ureditev in pripravo predloga sprememb in dopolnitev strategije za alternativna goriva v okviru projekta Tehnična podpora za pripravo strokovnih podlag za Zakon o alternativnih gorivih v prometnem sektorju ter za vzpostavitev ustrezne infrastrukture v Republiki Sloveniji, ki se je pod mentorstvom Generalnega direktorata za podporo strukturnim reformam Evropske komisije pričel izvajati v septembru 2020 in naj bi trajal 2 leti.

Prenovljena strategija za alternativna goriva bo vsebovala tudi oceno prihodnjega razvoja trga in vzpostavitev ustrezne infrastrukture in navedla dejavnike, ki nanjo vplivajo. Ocena prihodnjega razvoja trga alternativnih goriv in vzpostavitev infrastrukture bo ob upoštevanju širokega nabora spodbud in ukrepov ter ob upoštevanju različne stopnje razvoja tehnologije in infrastrukture ter nediskriminatorne dostopnosti do polnilnih mest za vsako gorivo podala informacije o možnem razvoju trga alternativnih goriv in vzpostavitev infrastrukture.

Ministrstvo pojasnjuje, da je napovedana tudi prenova direktive 2014/94/EU, ki bo na podlagi analize stanja v državah članicah in specifičnih potreb s področja vrste ali uporabe goriva obravnavala vsebine, ki

⁴ Uradni list RS, št. 54/10 in 35/18.

⁵ Na dan 18. 11. 2020.

se nanašajo na pripravljenost odziva na bistveno večje povpraševanje, minimalne zahteve za postavitev infrastrukture, brezhibne storitve za potrošnike, specifične potrebe težkih tovornih vozil ter specifične potrebe in ustreznost različnih goriv/tehnologij. Priprava in sprejem direktive bosta sovpadala s prenovo strategije za alternativna goriva in področne zakonodaje, ki bosta tako upoštevali vse določbe prenovljene direktive.

V nadaljevanju ministrstvo ugotavlja, da dejansko stanje električnih baterijskih vozil ne dosega načrtovanega, in pojasnjuje razloge za odstopanje, med katerimi so prenizka ponudba glede na povpraševanje, nizka kupna moč in pomanjkanje polnilne infrastrukture v večstanovanjskih zgradbah. Ministrstvo pojasnjuje izvedene aktivnosti, ki se nanašajo na evidentiranje javne polnilne infrastrukture in sodelovanje pri vzpostavitvi celovitega informacijskega sistema, ki ga financira Evropska komisija v okviru Instrumenta za povezovanje Evrope⁶. Ministrstvo ugotavlja, da bo treba izvesti revizijo strategije za alternativna goriva in pripadajočega akcijskega programa, preoblikovati finančne mehanizme financiranja projektov infrastrukture za alternativna goriva in omogočiti enostavnejši dostop do nepovratnih sredstev in posojil evropskih institucij.

Ministrstvom, pristojnim za področje financ, okolja in prostora, gospodarskega razvoja in tehnologije, izobraževanja, znanosti in športa ter javne uprave, Službi Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko in Službi Vlade Republike Slovenije za zakonodajo je ministrstvo v medresorsko usklajevanje posredovalo predlog za ustanovitev medresorske delovne skupine za pripravo in spremljanje akcijskega programa za alternativna goriva v prometu in jih pozvalo k imenovanju predstavnikov v skladu s predlaganim sklepom⁷. Naloge medresorske delovne skupine so priprava posodobljenega akcijskega programa za 2-letno obdobje, ki bo upošteval spremembe na trgu in spremenjene pogoje, ter priprava letnega poročila o izvajanju ukrepov. Aktivnosti na ravni ministrstva, ki se nanašajo na področje infrastrukture za alternativna goriva, vozil in energije, bo izvajala interna delovna skupina, ki jo bo imenoval minister ter jo bodo sestavljali predstavniki direktorátov ministrstva⁸.

Ministrstvo bo predlog strategije in akcijski program za alternativna goriva v prometu dopolnilo z manjkajočimi vsebinami, kot jih zahtevata direktiva 2014/94/EU in Uredba o dokumentih razvojnega načrtovanja in postopkih za pripravo predloga državnega proračuna, in sicer določitev naselij, ki bodo opremljena z javno dostopnimi polnilnimi mesti za električna vozila, ocena prihodnjega razvoja trga električnih vozil in vzpostavljane ustrezne infrastrukture ter pričakovani razvojni učinki.

Ministrstvo je v odzivnem poročilu predstavilo naslednji terminski načrt aktivnosti:

- imenovanje interne delovne skupine s sklepom o imenovanju do 31. 12. 2020;
- imenovanje medresorske delovne skupine s sklepom o imenovanju do 31. 1. 2021;
- izvedba projekta obnovljivih virov energije (ogrevanje, promet) z izborom predlogov rešitev za promet do 31. 1. 2021;

⁶ Projekt IDACS za ukrep Data collection related to recharging/refuelling points for alternative fuels and the unique identification codes related to e-Mobility actors.

⁷ Št. 370-13/2019/24-02511834 z dne 5. 11. 2020.

⁸ Sklep o imenovanju članov delovne skupine za pripravo in spremljanje Akcijskega programa za alternativna goriva v prometu ter druge s področjem povezane aktivnosti št. 370-13/2019/27 z dne 10. 11. 2020.

- priprava gradiva za obravnavo na vladi, ki se nanaša na Poročilo o izvajanju akcijskega programa za alternativna goriva v prometu za leto 2020 in Akcijski program za alternativna goriva v prometu za leti 2021 in 2022, do 30. 4. 2021;
- registracija javnih polnilnih mest z izdajo sklepov deležnikom do 31. 7. 2021;
- vzpostavitev informacijskega sistema za polnilno infrastrukturo na alternativna goriva do 30. 8. 2021;
- priprava predloga Zakona o alternativnih gorivih in prenova strategije za alternativna goriva do 31. 12. 2022;
- predložitev strategije v obravnavo na vladi do 30. 6. 2023.

2.1.3 Ocena popravljalnega ukrepa

Izkazani popravljalni ukrep ocenjujemo kot *zadovoljiv*.

3. MNENJE O IZKAZANEM POPRAVLJALNEM UKREPU

Pregledali smo odzivno poročilo, ki ga je na podlagi zahteve iz revizijskega poročila o udejanjanju e-mobilnosti izdelalo Ministrstvo za infrastrukturo. Ocenili smo, da je odzivno poročilo, ki ga je s podpisom in pečatom potrdil Jernej Vrtovec, mister za infrastrukturo, verodostojno.

Zadovoljivost izkazanega popravljalnega ukrepa smo ocenili na podlagi posredovanega opisa ukrepov in dokumentacije. Menimo, da smo pridobili zadostne in ustrezne podlage in dokaze, da lahko podamo oceno o zadovoljivosti izkazanega ukrepa.

Ocenjujemo, da je izkazani popravljalni ukrep, opisan v točki 2.1.2, ki ga je sprejelo Ministrstvo za infrastrukturo za odpravo nesmotnosti, *zadovoljiv*.

Tomaž Vesel,
generalni državni revizor

Poslano:

1. Ministrstvu za infrastrukturo, priporočeno;
2. Državnemu zboru Republike Slovenije, priporočeno;
3. arhivu.

*Bdimo nad potmi
javnega denarja*

Računsko sodišče Republike Slovenije
The Court of Audit of the Republic of Slovenia
Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija
tel.: +386 (0) 1 478 58 00
fax: +386 (0) 1 478 58 91
sloaud@rs-rs.si
www.rs-rs.si